

POSTANOWIENIE

Dnia 6 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski (przewodniczący)

SSN Tomasz Artymiuk

SSN Kazimierz Klugiewicz (sprawozdawca)

w sprawie **J.M.**,
o stwierdzenie zgodności z prawdą oświadczenia lustracyjnego
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 6 grudnia 2023 r.,
wniosku lustrowanego o wznowienie postępowania,
zakończonego prawomocnym orzeczeniem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie
z dnia 18 czerwca 2019 r., sygn. akt II AKa 217/18,
utrzymującym w mocy orzeczenie Sądu Okręgowego w Szczecinie
z dnia 10 lipca 2018 r., sygn. akt III K 21/17,

p o s t a n o w i ł:

- 1. wniosek oddalić;**
- 2. obciążyć lustrowanego J.M. kosztami sądowymi
postępowania w przedmiocie wznowienia postępowania.**

UZASADNIENIE

Lustrowany - adw. J.M. pismem z dnia 16 października 2023 r., powołując się na podstawy wznowieniowe określone w art. 540 § 1 i 3 k.p.k., złożył wniosek o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 18 czerwca 2019 r., sygn. akt II AKa 217/18,

utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 10 lipca 2018 r., sygn. akt III K 21/17, wobec wydania przez ETPCz w Strasburgu w dniu [...] decyzji w sprawie przyjęcia do łącznego rozpoznania skargi lustrowanego nr [...] ze skargą nr [...] P.M. i stwierdzenia, że w obu skargach Polska naruszyła art. 6 ust. 1 i art. 13 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, co – w jego przekonaniu – wyczerpuje wskazane we wniosku podstawy do wystąpienia z przedmiotowym wnioskiem.

Dyrektor Biura Lustracyjnego IPN- KŚZpNP w W., ustosunkowując się do wniosku o wznowienie, wniósł o pozostawienie go bez rozpoznania, względnie o jego oddalenie.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że postępowanie lustracyjne wobec wnioskodawcy toczyło się już od 2005 r. i w sprawie wypowiadały się kilkakrotnie zarówno Sady pierwszej, jak i drugiej instancji oraz Sąd Najwyższy, który w przeszłości wznowił postępowanie, a w postępowaniu kasacyjnym uchylił orzeczenie Sądu drugiej instancji i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania, a ostatnio postanowieniem z dnia 17 lutego 2021 r., sygn. akt V KK 598/19, oddalił kasację osoby lustrowanej od orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 18 czerwca 2019 r., sygn. akt II AKa 217/18 - jako oczywiście bezzasadną.

Po wtóre trzeba zauważyć, że gdy chodzi o sygnalizowaną podstawę wznowieniową *propter nova*, to – jak akcentuje się w judykaturze – „artykuł 21d ust. 2 ustawy o ujawnieniu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, jako *lex specialis* do art. 540 § 1 k.p.k. wyłącza stosowanie tego przepisu w postępowaniu lustracyjnym, natomiast aktualne pozostają przyczyny wznowienia opisane w art. 540 § 2 i 3 k.p.k. oraz z art. 542 § 3 k.p.k.” (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2008 r., II KO 25/06, LEX nr 362207*).

Analizując zatem rozpoznawany wniosek również pod kątem przesłanek określonych w art. 21d ust. 2 ustawy lustracyjnej trzeba podnieść, że w uzasadnieniu wniosku o wznowienie postępowania jego autor przedstawił

argumentację dotyczącą sfery dowodowej, która nie wpisywała się w żadną ze wskazywanych podstaw wznowieniowych, co czyni zbędnym odnoszenie się do tej części wniosku. Oczywiście jest bowiem to, że postępowanie uregulowane w Rozdz. 56 Kodeksu postępowania karnego odnosi się do nadzwyczajnego środka zaskarżenia, którego rozpoznanie nie może sprowadzać się do przeprowadzenia ponownej kontroli instancyjnej w sprawie. Na marginesie należy jedynie w tym miejscu zauważyć, że wniosek lustrowanego o wznowienie postępowania w przedmiotowej sprawie w oparciu m.in. również o przesłankę z art. 21d ust. 2 ww. ustawy został oddalony postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 2022 r., sygn. akt III KO 61/22.

Jeśli zaś chodzi o główny argument podniesiony przez wnioskodawcę, odnoszący się do podstawy wznowieniowej, określonej w art. 540 § 3 k.p.k., to trzeba pamiętać, że zachodzi ona jedynie wówczas, gdy w związku z wydaniem rozstrzygnięcia przez organ międzynarodowy działający na mocy umowy międzynarodowej ratyfikowanej przez Polskę **zajdzie potrzeba** (podkr. - SN) wznowienia postępowania. Nie jest więc tak, że wydanie jakiegokolwiek rozstrzygnięcia organu międzynarodowego, dotyczącego sprawy krajowej, prowadzonej w trybie przepisów k.p.k., będzie automatycznie implikowało konieczność wznowienia postępowania. W tym kontekście trafnie wskazuje się w orzecznictwie Sądu Najwyższego, że „potrzeba wznowienia postępowania karnego wynikająca z rozstrzygnięcia organu międzynarodowego działającego na mocy umowy międzynarodowej ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską (art. 540 § 3 k.p.k.) zachodzi wtedy, gdy przedmiot rozstrzygnięcia Trybunału dotyczy głównego nurtu procesu, a charakter i zakres stwierdzonych w jego toku uchybień w istocie podważa słuszność merytorycznego rozstrzygnięcia. Potrzeba wznowienia w związku z orzeczeniem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka zajdzie wówczas, gdy poczynione zostaną ustalenia, że stwierdzone przez Trybunał naruszenie przepisów Konwencji mogło mieć wpływ na treść orzeczeń sądów krajowych zapadłych w toku prawomocnie zakończonego postępowania karnego objętego wnioskiem o wznowienie (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2019 r.; II KO 47/18, OSNK 2019/7/34, LEX nr 2626271; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2021 r., II KO 26/21, LEX nr 3220066*). Tymczasem

wskazywana przez wnioskodawcę decyzja ETPC z dnia [...] 2023 r. (nr [...]) o połączeniu do wspólnego rozpoznania skargi i ich skreślenia z listy spraw, dotycząca m.in. skargi J.M., została wydana w związku z uznaniem przez rząd RP, w ramach deklaracji jednostronnej, przewlekłości postępowania oraz braku w tym zakresie skutecznego środka odwoławczego w prawie krajowym. Rozstrzygnięcie to nie dotyczy zatem głównego nurtu procesu, ani nie odnosi się do merytorycznych aspektów sprawy lustracyjnej J.M. Tym samym wniosek o wznowienie postępowania również i w tym zakresie nie jest zasadny.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, na podstawie art. 639 k.p.k. obciążając lustrowanego kosztami sądowymi postępowania w przedmiocie wznowienia postępowania.

[Szk]

[ms]